

Ç O C U K L

A R I N F

O T O Ğ R A

F L A R I Y

L A V A N

B I W Ê N

E Y Ê N Z

A R O K A N

R E W A

N 2 0 1 2

ÇOCUKLARIN FOTOĞRAFLARIYLA VAN
Bİ WĒNEYĒN ZAROKAN RE WAN

Anadolu Kültür

ISBN 978-605-5276-01-0

Editör Editör Özcan Yurdalan

Yayın Koordinatörleri Kordinatörên Weşanê Ece Bulut, Kubilay Özmen

Kürtçe Çeviri Wergera Kurdî Abdurrahman Önen

Kürtçe Redaksiyon Redaksiyona Kurdî Abdurrahman Önen

Türkçe Redaksiyon Redaksiyona Tirkî Tamar Nalci

Grafik Tasarım Dîzayna Grafikê Ulaş Uğur

Sergi Tasarım ve Hazırlık Amedekirin û Dîzayna Pêşangehê

Kubilay Özmen, Sinan Targay

Baskı ve Cilt Çap û Cîld Mas Matbaacılık

Hamidiye Mah. Soğuksu Cad. 3

Kağıthane 34408 İstanbul

T 0212 294 10 00

F 0212 294 90 80

E info@masmat.com.tr

Sertifika No: 12055

2012 İstanbul Stenbol

Bu kitap, Garanti Bankası tarafından desteklenen "Çocukların Fotoğraflarıyla Van" projesi kapsamında yayımlanmıştır.

Ev pîrtûk, di çarçoveya projeya

"Bî WĒneyĒn Zaroken re Wan" û

bî alikariya Garanti Bankası hatiye weşandin.

Ücretsizdir, parayla satılmaz.

Bêpere ye, bi pere nayê firotin.

Anadolu Kültür

Cumhuriyet Cad. KA-HAN 40/3

Elmadağ 34367 İstanbul

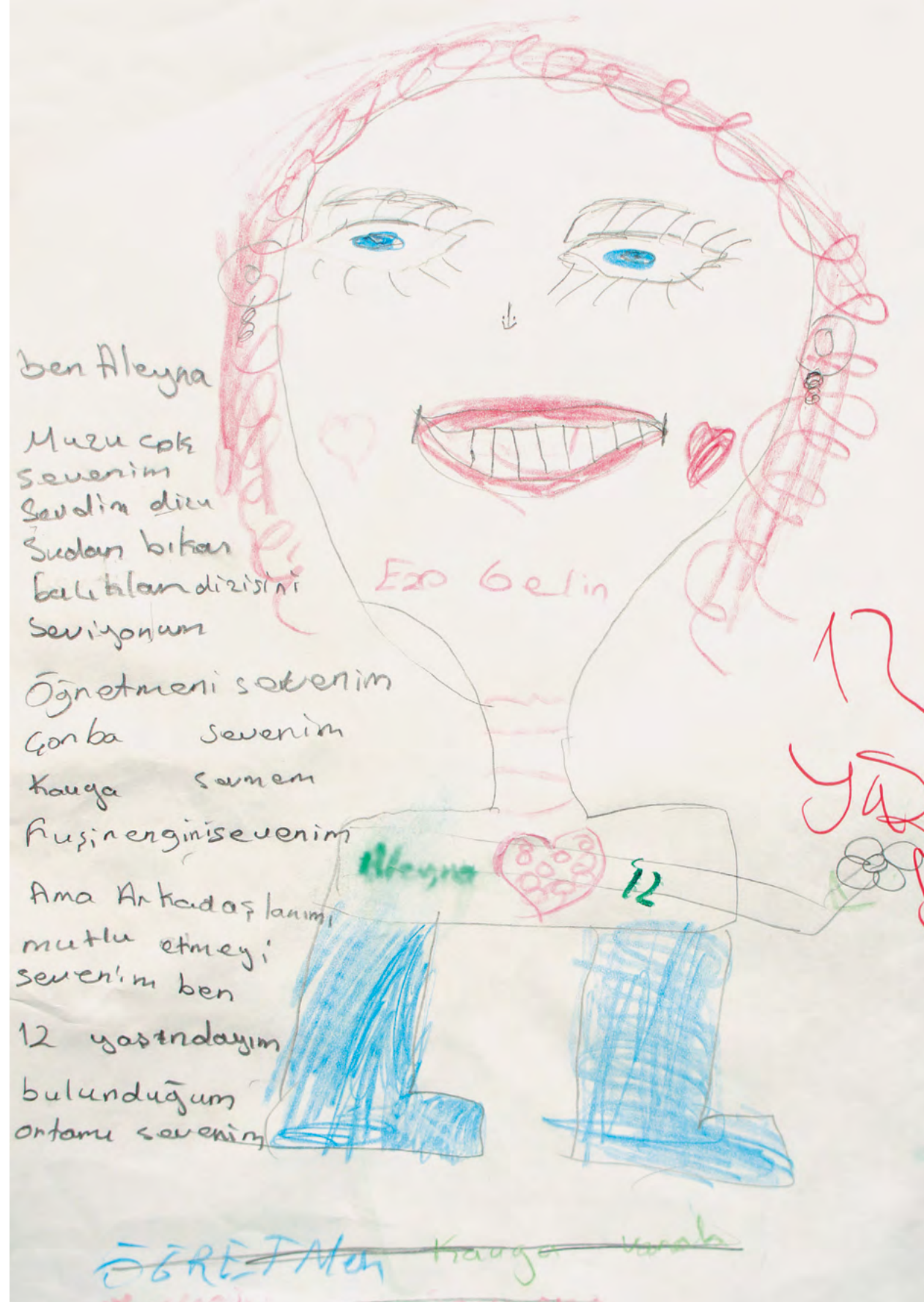
T 0 212 219 18 36

F 0 212 232 18 66

E iletisim@anadolukultur.org

www.anadolukultur.org

ANADOLU KÜLTÜR

Van-Erciş depremi 23 Ekim 2011 tarihinde hayatımızı altüst ederken yitirdiklerimizin acısı hiç silinmemek üzere içimize yerleşiyordu. Afetin hemen sonrasında kulübelerde, çadırlarda, prefabriklerde yeni bir yaşam kurulmaya çalışılıyor, yetişkinler kadar çocuklar da her türlü zorluğa katlanıyordu. Hayat devam ediyor, toplumsal dayanışma umutların yeniden yeşermesine katkıda bulunuyordu. Bu süreçte çocuklarla birlikte çeşitli sanat çalışmaları yapıldı. Ülkenin dört köşesinden gelen kuruluşlar, kişiler, görevliler ve gönüllüler acıların azaltılması, travmanın giderilmesi için etkinlikler düzenledi. Bu etkinliklerden biri Temmuz - Ağustos - Eylül 2012 aylarında Lale-1 Konteyner Kenti'nde ve Bostaniçi Beldesi'nde yapılan fotoğraf çalışmasıydı. Van'dan, Diyarbakır'dan ve İstanbul'dan bu çalışmaya katılan yirmi iki yetişkin fotoğrafçı on iki hafta boyunca on sekiz yaş altında iki yüz elli çocuk ve gençle birlikte hayatı onların gözünden görmemizi sağlayan bir görsel arşiv yarattılar. Elinizdeki kitap, bu arşivden yapılmış geniş bir seçkiyi içeriyor; çocukların bakışıyla Van'da deprem sonrasındaki hayatı yansıtıyor. Bu fotoğraflar, yetişkinlerin yarattığı dünyanın

Erdheja Wan-Erdîşê, di 23ê Çirîya Pêşîn 2011an de pêk hat, vê erdhejê him jîyana me serobino kir û him jî bû sedem ku êş û kedera kesên ku me wenda kirin di dilê me de wek birîneke xedar cî bigire. Piştî vê bobelata mezin, li holik, kon û prefabrikan hewldana jîyaneke nuh dest pê kir; li gel têgihîştîyan ji bo zarokan jî gelek dijwarî hebûn. Jîyan berdeyam bû, hevkarîya civakî dibû alîkar ku hêvî ji nuh ve xurt û gûr bibe. Di vê pêvajoyê de, bi zarokan re gelek xebatên pîşeyî pêk hatin. Dildar, xebatkar, kes û sazîyê ji her çar aliyên welêt hatibûn, ji bo ku êş û keder kêmtir bibin û trauma bi dawî bê gelek çalakî li dar xistin. Yek ji van çalakîyan jî ev bû; di mehên Tîrmeh-Tebax-Îlona 2012an de, li Bajare Konteyner Lale-1 û Navçeya Bostaniçi xebata wênayan pêk hatibû. 22 wênekêşên têgihîştî yên ji Wan, Diyarbakir û Stenbolê tev li vê xebatê bûbûn; di seranserê 12 hefteyan de, bi dused û pêncî ciwan û zarokên ji 18 salî piçûktir re xebitîn; bi vê xebatê, arşiveke ku em kanibin bi çavên wan li jîyanê binêrin derxistin holê. Di vê pirtûka di destê we de, hin tiştên ji vê arşivê hatinin hilbijartin cî digirin; jîyana piştî erdhejê ya bi çavê zarokan dîyar dikin. Ev wênê, dikane wisa bê xwendin; cîhana ku têgihîştîyan ava kirine, bi çavê zarokan tê

6

çocukların gözünden bir tür eleştirisi şeklinde okunabilir. Ancak bu eleştiriyi okuyabilmek için, dünyayı insan merkezli ve yetişkin erkek odaklı gören egemen algının dışında farklı bir perspektife ihtiyacımız var; öğrenen-öğreten ilişkisinin yeniden tanımlandığı bir yaklaşıma; özgür ifadenin ve yaratıcılığın önünü açık tutan ferah bir atmosfere... Van Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi, baştan itibaren bu ihtiyaçlar temelinde kurgulandı. Çalışmalar sırasında ortaya çıkacak sonuçtan çok, yaşanan süreç önemsendi. Çocuklar bu sürece, içine doğdukları koşulların, deprem travmasının ağırlığına rağmen bütün yaratıcılıklarını ortaya koyarak katıldılar. Çeşitli problemlerle karşılaştık. Çözebildiklerimiz olduğu gibi çözemediklerimiz de oldu. Ancak başarı kadar başarısızlıkların da bu çalışmaya dahil olduğunu en baştan biliyorduk.

Acıların paylaşıldıkça azaldığını, sevinçlerin ise paylaşıldıkça çoğaldığını hiç unutmadık. Bu nedenle, “ötekini anlamaya çalışmak” ilkesi bu atölyenin temel dinamiklerinden birini oluşturdu. Çalışmaya katılan çocuklar da tıpkı atölyeyi sürdüren yetişkinler gibi fotoğraf aracılığıyla anlamaya çalıştı. Bu sayede hangi koşullar altında olursak olalım, umudu tüketmeden yaşamının yollarını aradık.

1999 İzmit depreminden başlayarak

rexnekirin. Lê ji bo ku ev rexne bê xweindin, divê perspektîfa me ew be ku, em bi çavekî ku însên wek navenda cîhanê dibînin û li gor mîrên têgihîştî li cîhanê nanêrin; hek perspektîfa me wisa be em kanin vê rexneyê fahm bikin. Di vê perspektîfê de, têkiliya kesên hîn dikin û hîn dibin ji nuh ve tê binavkirin; rê lê vedike ku însan kanibin xwe bi awayekî azad bînin ziman û wek avakerê jîyanê tevbigerin... Atolyeya Zarokên Wênekêş ya Wanê, di serî de li gor van hewcedarîyan hat sazîkirin. Di dema xebatan de, ji encama ku wê derkeve holê pirtir, pêvajoya ku wê pêk bê muhimtir hat dîtin. Zarok, li gor şerdên ku tê de mezîn bûnin, bandora trawmaya erdhejê û hemû hunerên xwe tev li vê pêvajoyê bûn. Em bi gelek pîrsgirêkan re rûbirû bûn. Pîrsgirêkên ku me çareser kirin jî hebûn, yên me çareser nekirin jî hebûn. Lê me di serî de zanibû ku bi qasî serkevîtinan wê sernekevîtin jî di nav vê xebatê de hebîn.

Me qet ji bîr nekîr ku, êş bi parvekirinê re kêmtir dibin, kêfxeşî jî bi parvekirinê re pirtir dibin. Ji ber vê yekê, prensîba “hewldana fahmkirina yê din” ji bo vê atolyeyê dînamîkeke sereke bû. Zarokên ku tev li xebatê bûn jî, wek wênekêşên têgihîştî yên di atolyeyê de dixebitîn hewl dan ku bi rêya wêneyan fahm bikin. Bi vî awayî, em li

7

memleketin dört yanında çocuklar ve gençlerle gerçekleştirdiğimiz sayısız atölyelerden edindiğimiz en değerli bilgiler arasında, “oyuna hak ettiği değeri vermek” vardı. “Oyun” sayesinde “yarışma” yerine “dayanışma”yı, “kazanma” yerine “paylaşma”yı anlamlı hale getirmek ve bu kavramların kökenindeki eşitlikçi, yaratıcılığa açık temel motivasyonu ortaya çıkarmak mümkün oldu.

Öğrenen-öğreten ilişkisinin yeniden tanımlanması sayesinde ise analitik düşüncenin yollarının açıldığını gördük.

Çalışma sırasında “çocuklarla birlikte öğrenme” yöntemi uygulandı. Van atölyesine katılan genç/ yetişkin fotoğrafçıların tamamı, tıpkı atölye katılımcısı çocuklar ve çalışmayı destekleyen kurumlar gibi hep birlikte “öğrenen bi bütün” olarak bu süreçte yer alma fırsatı buldu.

Van’da bulunduğumuz üç ay boyunca birer hafta süren çalışma programları uyguladık. Programın içeriğini ve yöntemini, uygulama öncesinde İstanbul’da yaptığımız seminerde belirledik. Haftalık programımız, uygulamacıların yaratıcı katkılarına tümüyle açık, esnek bir yapıdaydı.

Her hafta İstanbul’dan giden iki yetişkin fotoğrafçı, Van’daki arkadaşlarımızla birlikte çalışmak üzere atölye çadırını devraldı. Sabah

rêyên ku di her şerdan de bihêvî bijîn gerîyan.

Ji erdheja Îzmîtê ya 1999an ve me dest pê kir, li her çar aliyên welêt em bi zarok û ciwanan re xebitîn, derseke ku me ji van atolyeyan derxistin jî ev bû; “divê her lîsk li gor xwe bi rûmet be”. Bi saya “lîsk”ê ji dêvla “pêşbazîyê” “hevkarî”, ji dêvla “qezenckirinê” “hevparî” hîn watedar bû; motîwasyona ku ji wekhevî û avakerîyê re vekirîye derket pêş û pêk hat. Bi saya binavkirina ji nuh ve ya têkiliya yê hîn dibe û dike, me dît ku rêyên ramana analîtîk jî vedibin.

Di dema xebatê de, metoda “hînbûna bi zarokan re” hat bikaranîn. Hemû kes, wênekêşên ciwan û têgihîştî, zarokên ku tev li xebata atolyeyê bûn û sazîyên ku piştgirîya vê xebatê dikirin, em hemû bi hev re wek “yên bi hev re hîn dibin” tev li vê pêvajoyê bûn.

Di seranserê her sê mehên ku em li Wanê man de, me bernamêyên ku hefteyekê dom dikin pêk anîn. Berî ku em dest bi xebatê bikin me li Stenbolê semînerê li dar xist, di vê semînerê de me naverok û metoda bernamêyê amade kir. Bernamêya me ya hefteyî, ji hemû rexne û pêşniyarên beşdarvaranan re vekirî bû.

Di her hefteyê de du wênekêşên têgihîştî ji Stenbolê diçûn Wanê, ji bo ku bi wan hevalan re bixebitîn dest bi kar dikirin. Di rûniştinên sibê û

8

ve öğlen oturumlarında 7-11 yaş ile 12-16 yaş aralığında iki ayrı grupla yürütülen çalışmalar on iki hafta boyunca aksamadan sürdürüldü.

Fotoğraf makinesinin teknik işleyişini öğrenen çocuklar kendi yaşam alanlarını konu edindiler; sevdiklerini ve güzel bulduklarını bize gösterirken aynı zamanda beğenmediklerini ve değişmesini istediklerini de fotoğraflara yansıtılar.

Çalışma sırasında fotografik bakışın ancak zihinsel bir çabıyla birlikte konuya odaklanarak anlam kazanacağını üstünde durduk. Çocukların hayata yetişkinlerin gözüyle bakmalarını önermek yerine, kendi özgün bakışlarını ve yaratıcı ifadelerini öne çıkarmalarını sağlamaya çalıştık. Her canlının hayatı kendi başına ve kendi yetenekleri doğrultusunda deneyimleyerek anlamlandırma hakkı bulunduğunu dikkate aldık. Bu sayede klişelerden, ezberlerden, dogmalardan uzak durmaya çalıştık.

Çalışma sırasında ve sonrasındaki sergi/kitap aşamalarında önemle üstünde durduğumuz bir diğer konu ise çocukların ürettikleri görüntülerle birlikte ortaya çıkan etik ve estetik gereklerdi. Fotoğrafçıların özgür bakışını ve özgün ifadesini dönüştürecek kadrajlama da dahil olmak üzere herhangi bir fotografik manipülasyon tekniğine başvurmadık. Görüntülerin kendi

nivro de, bi du grûban re xebat pêk dihat; grûbek ji zarokên ku temenê wan 7-11, grûbek jî ji yên 12-16 salî pêk dihat. Xebata bi van grûban re di seranserê 10 hefteyan de bêmonetan dewam kir.

Zarokên ku teknîka makîneya wêneyan hîn dibûn, qadên jîyana xwe wek mijar pejirandin; tiştên ku jê hez dikirin û xweşik didîtin nişanî me dikirin, di eynî demê de yên ku jê hez nedikirin û dixwestin ku bên guherandin jî tev li wêneyan kirin.

Di pêvajoya xebatê de, me hewl da ku ev yek bê fahmkirin; lîênêrîna fotografi tenê bi hewldaneke ku mijarê wek navend dipejirîne mumkun dibe. Me hewl neda û nexwest ku zarok bi çavê kesên têgihîştî li jîyanê binêrin, me xwest û hewl da ku ew bi çavê xwe li jîyanê binêrin û ray û ramanên xwe bi awayekî azad pêşkêş bikin. Me xwest û hewl da ku her jîndar, li gor xwe tevbigere û hunera xwe kanibe tev li vê xebatê bike. Bi vî awayî me hewl da ku; em ji qlîşe, ezber û dogmayan dûr bisekinin.

Di dema xebatê û di pêvajoyên piştî xebatê yên pêşangeh/pirtûkan de, me mijareke din jî pir muhîm dît; dîmenên ku zarokan bi dest xistibûn ji hêla exlak û estetik ve jî li gor me muhîm bûn. Me hewl neda ku wêneyên ku zarokan kişandibûn, bi qadrajkirin an manipülasyona

9

bağlamları dışında sanatsal ya da başka kaygılarla yeniden üretilmemesine dikkat ettik. Fotoğrafların, tıpkı onları üreten çocuklar gibi özgün olduğunu bilerek, her birini fiziksel, düşünsel ve kültürel bütünlüğü korunması gereken özneler olarak değerlendirdik.

Fotoğrafları öncelikle üretildikleri yerde sergiledik. Her hafta sonu, atölye çadırında açılan sergileri aksatmadan sürdürdük. Çocukların çektikleri fotoğrafları özenli sunumlar halinde önce kendilerinin, ailelerin ve mahallelinin görmesini sağladık. Bu kitapta yer alan ortak seçki ise Van merkezde ve beldelerde açılan sokak sergileriyle şehri dolaştıktan sonra İstanbul'a geldi.

Şimdi söz çocukların. Hayatı onların gözünden görmek, güzelliklerle dolu olduğu kadar sorunlarla da dolu olan dünyamıza onların baktığı yerden bakmak, anlamaya çalışmak ve çözümler üretmeyi öğrenmek ise biz yetişkinlere düşüyor. ●

ÖZCAN YURDALAN
23 Ekim 2012

fotografî biguherînin. Em pir lê miqate bûn ku dîmen wek xwe derkevin, bi hestên pişeyî an jî hin ramanên din ev dîmen neyên guhertin. Me hemû wêne, çawa ku zarok xweser in, ew jî xweser dîtin, me hewl da ku xweserîya wêneyan û zarokan ya fizikî, ramanî û çandî bê parastin, bi vî awayî me wêneyên wan nixrandin.

Me wêne li cîyê ku hatibûn kişandin pêşkêş kirin. Di dawîya her hefteyê de, pêşangeh li konê atolyeyê hat vekirin. Me hewl da ku wêneyên ku zarokan kişandibûn, di serî de ew, malbatên wan û kesên ji taxa wan bibînin. Ev wêneyên hilbijartî yên di vê pirtûkê de, piştî ku li pêşangehên kuçeyan yên li navenda Wanê û navçeyên wê gerîyan, hatin Stenbolê.

Anuha dora gotina zarokan e. Divê em kesên têgihîştî bikanibin bi çavê wan li jîyanê binêrin, cîhana ku tê de xweşî jî nexweşî jî heye bi çavê wan bibînin, fahm bikin û rêyên çareserîyê hîn bibin. ●

ÖZCAN YURDALAN
23ê Çirîya Pêşîn ya 2012an

Depremden hemen sonra Van'a gittiğimizde, karşı karşıya olduğumuz kentin hiç de çabuk toparlanamayacağını farkındaydık. Farkında olduğumuz bir diğer konuya çocukların durumuydu. Yerle bir olmuş kentte dikkat, merak ve enerjilerini yönlendirecekleri şeyler arayan ve bunları bularak vakit geçirmeyi başaran çocuklar...

Aklımızda en baştan itibaren çocuklarla fotoğraf atölyeleri vardı, onların gözünden şehrin yaşadıklarını görebilmek hem umut verecekti hem de Van depremi deneyimini kayda geçirecekti. 1999 depreminden kalan en önemli belgelerden biriydi çocukların fotoğraf çalışmaları. Bir benzerinin yapılmasını belleklerde süreklilik açısından da önemli gördük.

İşin doğası gereği imece halinde çalıştık, çocuklarla birlikte çok güzel vakit geçirdik, hep birlikte öğrendik, eğlendik, üzüldük, sevindik; şimdi Vanlı genç arkadaşlarımızın bize kazandırdığı bu çok değerli eserin keyfini birlikte çıkarıyoruz.

Elinizde tuttuğunuz bu kitap, Vanlı çocukların yaşadıkları doğal afetin sonrasında hayata bakışlarının, bir kentin yeniden ayağa kalkmasında karşılaştığı zorlukların özeti. Çalışmalarımızın en başından beri en çok

Gava ku piştî erdhejê em çûn Wanê, me fahm kir ku ev bajarê ku em anuha li hember wê nin, di demeke zû de bi ser xwe nayê. Tiştêkî din yê ku em jê haydar bûn jî zarok bûn. Zarokên ku li bajarekî serobino bûye dijîn, yê li hin tiştan digerin ku meraq û enerjîyên xwe ber bi wan delk idin, yê li wan tiştan digerin û dema xwe ji bo wan tiştan vediqetînin...

Di serî de di heşê me de fotografên bi zarokan re hebûn. Dîtina bi çavên wan ya jîyana bajêr, him wê hêvî bida, him jî tecrubeya erdheja Wanê qeyd bikira. Xebatên zarokan yê fotografan, belgeya herî muhîm ya piştî erdheja 1999an bû. Me pir pêwîst dît ku xebateke wek wê ya ku qet neyê jibîrkirin pêk bê.

Li gor hewcedarîya kar ya xwezayî, em bi awayekî hevpar xebitîn. Me bi zarokan re demên pir xweş derbas kirin, em kêfxweş bûn, em xemgîn bûn, em dilşad bûn. Em anuha kêfxweşîya vê berhema ku hevalên me yê ciwan yê ji Wanê derxistinê holê dijîn.

Ev pirtûka di destê we de, kurtenivîsa zarokên ji Wanê ye. Dîtînen wan yê di derbarê piştî erdhejê jîyanin, dijarîyên ji bo ku bajar rabe ser lingan û ew beramber bûnin, di vê pirtûkê de henin. Di xebatên me de mijara ku me herî zêde serî li ser diêşand ev bû; wêneyekî saf û

akıl yürüttüğümüz konulardan olan kent ve insan ilişkisinin saf ve dürüst bir resmi...

2002'den bu yana Anadolu kentlerinde çalışırken hep çok şey öğrendik, ufkumuz açıldı, ülkeye dair bildiklerimiz arttı. En çok da çocuklardan öğrendik. Van Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi de bu bilgiye, deneyime çok şey kattı. Genç arkadaşlarımızın yolları açık olsun... ●

ANADOLU KÜLTÜR

durust yê ku têkiliya bajêr û însên dîyar dike. Ji sala 2002an vir ve, gava ku em li bajarên Anadolû dixebitîn, em gelek tişt hîn bûn, asoya me vebû, agahîyên me yê di derbarê welêt de zêdetir bûn. Herî zêde jî em bi zarokan re hîn bûn. Atolyeya Zarokên Wênekêş ya Wanê jî gelek tişt li vê zanîn û tecrubeyê zêde kir. Rêya hevalên me yê ciwan vekirî be... ●

ANADOLU KÜLTÜR

Fotoğraf çekmek, kendi dışımızdakilerin varlığını doğrudan hissetmenin en güçlü yollarından biri. Bir temas olanağı, karşımızdakini anlama çabasının önemli bir adımı...

Fotoğrafçılar hiç kuşku yok ki nesnelere dünyasında da anlam arayışlarına girerler. Ancak bu arayış çoğu zaman bir iç yolculuk halindedir. Oysa fotoğraf makinesi bir başkasına çevrildiği an diyalogun yolu da açılmış olur. Bir canlıya, onun maddesini aşarak (içine) bakma isteği, esasen kendi varlığımızın da dahil olduğu bütünü anlama isteğinin tam da kendisidir. Tersine, kendini de reddetmeye kadar varır.

Galata Fotoğrafhanesi Fotoğraf Akademisi'nde son dört yıldır paylaştığımız fotoğraf pratiğinde hepimizin biriktirdiği temel bilgi şu: Fotoğraf, bir anlama çabasıdır. Bireysel olandan toplumsal olana evrilen bir süreçtir fotoğraf çekmek. Fotoğraf Akademisi'nde basın fotoğrafçılığı ve belgesel fotoğraf alanında kendilerini geliştirmek için uzun süreli çalışmalara katılan arkadaşlarımızın Van depremi sonrasında gösterdikleri refleksin dayanaklarını burada aramak doğru olacaktır diye düşünüyorum.

Bir alet ile fetiş ilişkisi kurmaktansa onu, hayata karışmak, dahil olmak için kullanılan bir araca dönüştürmeyi seçenler, bu tercihin

Kışandina wêneyan, ji bo ku em hebûna kesên din rasterast his bikin, metodeke herî muhîm e. Îmkana têkildariyê ye, ji bo ku em yê hember xwe fahm bikin îmkaneke pir hêja ye...

Wênekêş, qet şik tuneke ku, hewl didin ku di cihana objeyan de rêyên fahmkirinê jî bi dest xînin. Lê ev yek, gelek caran wek rêwîtiyêke hindurîn e. Gava ku em berê makîneya wênayan didin yekî din, rêya têkildarî û diyalogê jî vedibe. Gava ku em hewl didin ku kesekî bi her awayî fahm bikin, em jî di nav de daxwaza fahmkirina her kesî derdikeve holê. Hek ne wisa be, em ê xwe jî red bikin.

Di Akademîya Fotografan ya Fotografxaneyê Galata de, di pratîka van çar salên dawîn ya fotografan de zanîna me ya esasî ev e; Fotograf hewldaneke fahmkirinê ye. Wênekêşî, pêvajoyeke wisa ye ku ji ya kesayetî dest pê dibe û ber bi ya civakî pêş ve diçe. Hevalên me yên hewl didan ku, di beşên çapemenî û dokumentî de xwe pêş xînin, demeke dirêj tev li xebatên me dibûn; piştî erdheja Wanê bi awayekî refleksî tevgerîyan ku tev li vê pawayoyê bibin; ev helwesta wan jî ji ber vê tîgîna me ya hevpar pêk hatibû.

Kesên ku alavê nakin fetiş, bi vî alavî re tev li jîyanê dibin, bi armanca ku vê helwestê berfirehtir û pirtir bikin; di mehên havîna

paylaşılarak çoğaltılması amacıyla 2012'nin yaz aylarında Van'da çocuklarla buluştuk. Daha önce çocuklarla fotoğraf çalışması yapmış deneyimli fotoğrafçıların yanı sıra Galata Fotoğrafhanesi çatısı altında yanyana gelen gönüllü fotoğrafçıların kolektif emeği, çocukların sonsuz ilgisi ve heyecanı ile birleşti; kentte, çadır ve konteynerlarda sürdürülen hayatlardan fotoğrafik notlar oluşturuldu. Hem bugünü okumak hem de gelecekte hatırlamamızı kolaylaştırmak için...

Kendimize, "Van ne kadar uzak?" diye sorduğumuz günlerin hemen sonrasında yüzlerce kilometrelik mesafeyi bir dokunuş uzaklığına indirecek bir yolculuktuk. Bir fotoğraf çekimi yolculuğu değil, fotoğrafın bahane edildiği bir yolculuktuk. Kendi korkuları, sevinçleri ve umutlarıyla çocukların korkularını, sevinçlerini, umut ve öfkelerini buluşturdular. Fotoğraflara baktığımızda bu buluşmanın titreşimlerini hissedeceğinizi, fotoğrafların size "dokunacağını" tahmin ediyorum.

Gerçek temas, anlamaya başlayınca mümkün olabiliyor. ●

**GALATA FOTOĞRAFHANESİ
FOTOĞRAF AKADEMİSİ**

2012an de, çûn cem zarokên ku li Wanê dijîn. Wênekêşên xwedî tecrube yên berê bi zarokan re li ser wêneyan xebitîne, keda wênekêşên ji dil li Fotogtafxaneyê Galata xebitîbûn, kelecana û baldariya bêdawî ya zarokan gîhaştin ser hev, bûn yek; ji jîyanê li bajêr, kon û konteyneran devam dikir notên fotografîk derketin holê. Him ji bo ku em vê rojê fahm bikin û him jî ji bo ku em di pêşerojê de hîn bi hêsanî bi bîr bin...

Piştî rojên ku me ji xwe dipirsî "Wan çi qas dûr e", me dest bi vê rêwîtiyê kir û me dît ku ev rêya bi sedan kilometre dûr e, pir jî nêzik e. Ev ne rêwîtiyêke ji bo kişandina wêneyan bû, wêne bûbû sedem ku ev rêwîtiyê pêk bê. Wan tirs, kêfxweşî û hêvîyên xwe tev li tirs, kêfxweşî û hêvîyên zarokan kirin. Gava ku hun li wêneyan binêrin, ez texmîn dikim ku hun ê dilovanîya vê hevdişîyê his bikin, ev wêne wê bi awayekî tasîrê li hest û ramanên we bikin.

Bi rastî jî têkildariya rastîn, gava ku fahmkirin dest pê dibe mumkun dibe. ●

**AKADEMÎYA FOTOGRAFAN YA
FOTOGRAFANEYA GALATA**

Çocuklarla fotoğraf çalışmalarına başladığımız 1999 yılının 8 Ekim tarihinde, ülkenin batı yakasında yaşanan büyük bir depremin yaralarını sarmak için güçlü bir toplumsal dayanışma ağı kurulmuştu.

Memleketin dört bir yanından kişiler ve kurumlar acıları gidermek üzere başlayan çalışmalara katılmakla kalmıyor, yaratıcı yaklaşımlarla yeni destek ve iyileştirme yöntemleri geliştiriyorlardı.

Bu yöntemlerden biri de Dayanışma Gönüllüleri'nin faaliyetleri kapsamında başlayan "İzmit Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi" oldu. Üç ay boyunca Bekirpaşa çadır kentinde kurulan karanlık odada her gün çalışan bu atölyenin sonunda bir kitap ve Japonya'dan Almanya'ya kadar defalarca açılan bir sergi ortaya çıktı. Bu çalışmalar daha sonra Fotoğraf Vakfı'nın kuruluşunu sağlayacak ve ülkenin her köşesinde yaygınlaşarak süren çocuklarla fotoğraf faaliyetlerinin önünü açacaktı.

Yurt içinde ve yurt dışında gerçekleşen atölyelerle birlikte yayınlanan kitaplar ve metodoloji çalışmaları sayesinde önemli sayılabilecek bir bilgi ve deneyim birikimi elde ettik.

Marmara depreminden on üç yıl sonra ülkenin doğu yakasında meydana gelen Van

Gava ku me bi zarokan re dest bi xebata fotografan kiribû, li rojavayê welêt di 8ê Çirîya Pêşîn ya 1999an de erdhejê pîr mezin pêk hatibû, ji bo ku birînên vê erdhejê bîn dermankirin hevkarîyê civakî ya pîr xurt derketibû holê.

Kes û sazîyên ji her çar aliyên welêt, ji bo ku birînan derman bikin, tev li xebatan dibûn, li hêlekê jî hewl didan ku metodên alîkarî û başkirinê yên nuh pêde bikin.

"Atolyeya Zarokên Wênekêş yên İzmitê" jî yek ji van metodan bû ku bi xebatên "Dildarên Hevparîyê" dest pê kiribû. Di seranserê sê mehan de, li konê li Taxa Bekirpaşa, di odeya tarî de xebat her berdewam bû, piştî vê xebatê pirtûkek û pêşangeheke ku ji Japonya heta Almanya li gelek deveran hat pêşkêş kirin derketin holê. Ev xebat bû sedem ku paşê Wakfa Fotografan bê avakirin û li her deverên welêt xebatên fotografan yên bi zarokan re berfirehtir bibin.

Bi saya atolyeyên li hindur û derveyî welêt hatin vekirin, pirtûkên ku hatin weşandin û xebatên metodolojîk zanîn û tecrubeyên pîr hêja me bi dest xistin.

Sêzdeh sal piştî erdheja Marmara, li rojhilatê welêt li Wan û Erdîşê erdhejê mezin çêbû û bi vê erdhejê re êş û kederên me cardin

ve Erciş depremleriyle birlikte yeni acılar yaşadık. Toplumsal dayanışma canlanırken içinde Fotoğraf Vakfı'nın da bulunduğu yeni bir oluşum Van'da çocuklarla fotoğraf çalışması yapmak üzere hazırlıklara girişti. Çalışmalar genç fotoğrafçıların özverili katılımıyla aksamadan sürdürüldü. İlk atölyeden beri uygulanan temel prensipler yeni pratiklerle zenginleştirildi.

Elinizdeki kitap bu çalışmanın ürünü, aynı zamanda deprem sonrasında Van'daki hayata çocukların gözünden bir bakış... ●

FOTOĞRAF VAKFI

zêde bûn. Hevkarîya civakî ji nuh ve xurt bû, Tevgereke nuh ya ku Wakfa Fotografan jî di nav de ye, ji bo ku li Wanê bi zarokan re dest bi karê fotografan bike ava bû. Xebat, bi beşdarîya wênekêşên ciwan yên fedekar re bi xurtî meşîya. Prensîbên esasî yên bi atolyeya yekem dest pê kiribûn, bi pratîkên nuh re dewlemedtir bûn.

Ev pirtûka di destê we de encama vê xebatê ye, di eynî demê de dîtina zarokan ya jîyana Wanê ya piştî erdhejê ye... ●

WAKFA FOTOGRAFAN

Hepimizi derinden sarsan Van depreminin ardından, kente umut aşılacağına inandığımız “Çocukların Fotoğraflarıyla Van” projesini, birçok çalışanı fotoğraf sanatına gönül vermiş bir kurum olarak desteklemekten büyük mutluluk duyduk.

Deprem, fiziksel anlamda ağır bir yıkıma sebep olurken, izleri yüreklerden kolay kolay silinmeyecek yaralar da açtı. Bu zorlu dönemde, biz de kentin yaralarını sarmak için elimizden geleni yapmaya uğraştık. Ne yapılırsa yapılsın daha çok şey yapılabileceğini bile bile...

Van'daki gönüllü çalışmalarımız depremin ardından uzun süre devam etti. Bu dönemde karşımıza çıkan projeye, Vanlı çocuklarımızın yüreklerindeki korku ve endişenin, fotoğrafçılığa atacakları adımları biraz da olsa hafifletilebileceğine inandık. Kentin bugününe ait bir belge bırakmak açısından da önemseydiğimiz projeye heyecanla destek verdik.

Anadolu Kültür, Fotoğraf Vakfı, Nar Photos ve Galata Fotoğrafhanesi Fotoğraf Akademisi iş birliğiyle hayata geçirilen projede çocuklar, objektifin arkasındaki büyüdü dünyanın derinliklerini keşfederken günlük kaygılardan bir nebze de olsa uzaklaştı. Proje süresince fotoğrafın, çocukları içinde buldukları zorlu

Pişt erdheja Wanê ya ku em hemû xemgîn kir, projeya “Bi fotografên Zarokan re Wan” ya ku me bawer dikir ku wê hevîyê bide bajêr derket holê. Wek sazîyeke ku gelek xebatkarên wê dildarên pîşeya fotografan e, em bi alîkarî û piştgirîya vê projeyê re pir dilşad bûn.

Erdhej, di qada fizîkî de bu sedemê wêranbûneke pir mezin, gelek birînên kûr yên qet nayên jîbîrkirin di dilên me de vekir. Di vê dema dijwar de, heta ku ji destê me hat, me hewl da ku em birînên bajêr derman bikin. Me dizanîbû ku em çi bikin jî, gelek tiştên wê bân kirin henin...

Xebatên me yên ji dil yên li Wanê, piştî erdhejê jî demeke dirêj dewam kir. Me bawer kir ku, bi vê projeya ku di wê demê de derket hember me, , em ê tirs û xofa di dilê zarokên me yên Wanî de, bi karên wênekêşî piçekî kêmîtir bikin. Ji bo ku di derbarê rewşa bajêr ya wê demê de belgeyek derkeve holê jî, me bi kelecânî piştgirîya vê projeyê kir.

Anadolu Kültür, Wekfa Fotografan, Nar Photos û Akademiya Fotografan ya Fotografxaneya Galata di vê projeyê de bi hevkarî xebitîn. Zarokên ku di vê projeyê de cî girtin, gava ku li paş objektîfê kûrahîyên cihanê yên efsûnî dîtin, hek çenikekî be jî ji tirs û xemgînîyên xwe dûr ketin. Di pêvajoya projeyê de, me dît ku, fotograf alavekî

koşullardan başka bir dünyaya çekmek için çok doğru bir araç olduğunu gözlemledik.

Atölyeler sırasında çocuklar fotoğrafçılığı öğrenirken biz de çocuklardan çok şey öğrendik. Şehirde neler olduğunu, hayatın nasıl normale döndüğünü, her şeye rağmen kendilerini nasıl korumaya aldıklarını... En önemlisi, sınırsız yaratıcılıklarıyla, hayata nasıl umutla tutunduklarını, kente nasıl umut aşıladıklarını...

Van ve İstanbul'da düzenlenen sergilerin yanı sıra bir kitapla ölümsüzleştirilen projenin, toplumsal dayanışma açısından ışık tutucu olmasını diliyor, emeği geçen herkese Garanti Bankası olarak teşekkür ve minnetlerimizi sunuyoruz. ●

GARANTİ BANKASI

wisa ye ku, dikane zarokan ji şerdên dijwar yên ku di nav de nin derxîne û wan bibe cîhaneke din.

Gava ku zarok di atolyeyan de hînî fotografvanîyê dibûn, em jî ji zarokan gelek tişt hîn bûn. Li bajêr çi pêk hatinin, jîyan çawa ketiye rewşeke normal, tevî her tiştî çawa hewl danin ku xwe biparêzin... Ya herî muhîm jî, bi hemû huner û jêhatîbûna xwe ya bêsînor, çawa bi hevî li jîyanê xwedî derketinin, hevîyeke çawa danin bajêr...

Ev proje, bi pêşangehên li Wan û Stenbolê û bi vê pirtûka di destê we de, êdî qet nayê jîbîrkirin. Em hevî dikin ku ev proje, wê ji bo alîkarî û piştgirîya civakî bibe mînakek. Em wek Garanti Bankası, ji her kesên ku keda wan di nav vê projeyê de henin re spas dikin, em minetdarê wan in. ●

GARANTİ BANKASI

18

Bilindiği gibi atölye çalışmaları, bir araya gelen insanların bireysel potansiyellerini çoğalttıkları bir ortak üretim alanıdır. Bu alan, içinde yaşadığımız sosyo-ekonomik kültürün yarışmacı ve rekabetçi yapısının “doğal” olduğunu düşünen bizlere, yaratıcı birlikteliğin sonuçlarını göstermesi açısından şaşırtıcı fırsatlar sunar.

Ortak bir amaç etrafında bir araya gelen bireyler arasındaki etkileşim iki taraflı gerçekleşir. Değiştirip dönüştürmek kadar değişip dönüşmeye açık, eşit bir ilişki geliştirebilmek, bir atölye çalışmasının sonuçlarının başarısından çok daha önemlidir. Bu nedenle kolektif çalışmaların başarısı, birlikte iş yapma sürecinin katılımcılarda bıraktığı etki ile ölçülür. Çalışma sırasında “yarışma” yerine “oyun”u koymak ve bu kavramın kökenindeki temel motivasyonu akıldan tutmak, hakim kültürün dayattığı sonuç odaklı başarı baskısını ortadan kaldırmayı da ayrıca kolaylaştırır.

Nar Photos Fotoğraf Kolektifi olarak bir yandan sosyal gündemin foto-röportajlar kanalıyla kaydını tutarken diğer yandan atölye çalışmalarıyla deneyimlerimizi paylaşmaya önem veriyoruz. Van ve Erciş’te yaşanan depremin ilk günlerinde fotoğrafçı olarak bölgedeydik. Kameramızı işletirken yaşanan acıların esas nedenlerini ve kaynağını da anlamaya çalıştık.

Wek ku tê zanîn xebatên atolye, qadeke hilberînê ya hevpar e, însanên ku li vir tîn cem hev, potansiyela xwe ya kesayetî pirtir dikan. Ev qad, ji bo kesên difikirin ku çanda me ya li ser pêşbaziyê ava bûye tiştekî “xwezayî” ye, firsendên nuh derdixînin holê ku encamên hevkarîya avaker pir muhîm û balkêş in.

Têkildariya kesên ku ji bo armançekê hatînin cem hev, bi du awayan bi cî tê. Em kanînin hin rewşan an kesan biguherînin, lê guherandina me jî pir muhîm e, ev yek jî di têkilîyên azad û avaker yê atolyeyê de dibe sedemê gelek serkevtinan. Ji ber vê yekê serkevtina xebatên kolektîf, bi bandora li ser kesên ku tev li vê xebata hevpar bûnin re tê pîvandin. Di dema xebatê de, ji dêvla “pêşbaziyê” “fîsk” û motîwasyona esasî ya vê tîgînê, rê lê vedike ku tîgîna li ser esasê encamgirtinê hatiye avakirin, hîn bi hêsanî qelstir bibe û heta ji holê rabe.

Kolektîfa NarPhotos ya Fotografan, li hêlekê hewl dide ku bi qanala foto-roportajan re qeydên rojeva civakî bi dest xîne, li hêlekê jî hewl dide ku xebat û tecrübeyên xwe yê atolye par bike. Di rojên erdheja Wan û Erdîşê de, em wek wênekêşan li herêmê bûn. Gava ku me kamerayên xwe dixebitandin, me hewl dida ku

19

Uzmanlık ve profesyonelleşme fotoğrafçılar için önemli olsa bile mesleki soğukluk barındırır, yabancılık yaratır. Van’da çocuklarla yaptığımız çalışmayı bu yabancılaşmayı kırmayı nedeniyle ayrıca değerli buluyoruz.

Yasadığımız hayatı daha dolayimsız, daha doğal ve öznelininin bakışıyla yansıtan bu türden çalışmaların çoğalmasını önemsiyoruz. Bu sayede, elinizdeki kitapta olduğu gibi kalıplara pek de uymayan, aracısız, içeriden anlatımın yolu açılıyor. Yine bu sayede başkalarının acısına bakmak yerine başkasının acısını anlamaya çalışmak için bir şansımız oluyor. ●

NAR PHOTOS

em sedemên êş, keder û xisaran jî fahm bikin.

Tevî ku ji bo wênekêşan pisporî û profesyonelî muhîm in jî, dibe sedem ku ji karê xwe sar bibin û bi karê xwe biyanî bibin. Em vê xebata xwe ya bi zarokên li Wanê re, ji bo biyanîbûnê bişikîne jî hêja dibînin.

Em xebatên ji bo ku jîyan sererast, hîn xwezayî û bi rêya subjeyan bê dîyarkirin pir girîng dibînin. Bi vî awayî, wek di pirtûka di destê we de, rêya ku ne li gor qaliban e, sererast jîyana rastîna tîne zîman vedibe. Ew şansa me çêdibe ku em li êş û kederên kesan nenêrin, em hewl bidin ku wan êş û kederan fahm bikin. ●

NAR PHOTOS

Depremden hemen sonra çocuklarla yaptığımız fotoğraf çalışmasının ardından elinizdeki kitapla tamamlanan ikinci atölyeye de gönüllü olarak katıldık. Çocukların kendi hayatlarını, yaşam alanlarını, sevdiklerini, sevmediklerini ve her şeyi belgelemeleri, fotoğrafın gerçeği gösterebilen bir sanat olduğunu tekrar hatırlattı.

Bu çalışmalar sırasında çocuklarla beraber yaptığımız gözlemler, travmatik durumların fotoğraf aracılığıyla yansıtılarak aşılabildiğini gösteriyordu.

Atölye üç ay boyunca hem çocukları hem de kendimizi gözlemlene ve değerlendirme fırsatı verdi. Fotoğrafın çocuklarla bir araya gelmesi sayesinde biz de kendimizi tanıma fırsatı bulduk. Çalışmanın olumlu etkileri sadece çocuklar üzerinde değil, çeşitli nedenlerle çalışmayla ilişkilenen yetişkinler üzerinde de görüldü.

Atölye çok mu mükemmeldi, eksiksiz ya da hatasız mıydı? Hayır. Üç ay boyunca birçok eksikimiz oldu, pek çok problemle karşılaştık, bazılarını çözdük, bazılarını çözemedik. Ama zaten hiçbir zaman mükemmel koşullara sahip olamayacağımızı biliyoruz. Yaratıcılığımızın gücü de buradan kaynaklanıyor belki. Bizi diri tutan, enerji veren de bu.

Piştî erdhejê me bi zarokan re ev karê fotografan meşand, paşê jî me ji dil dest bi karê atolyeya bi vê pirtûka di destê we de bi dawî hat kir. Jîyana zarokan, cîyên wan yê jîyanê, tiştên ku jê hez dikin û hez nakin û her tiştên ku wek dokument qeyd kirin; careke din bi bîr anî ku fotograf pişeyeke wisa ye ku kane rastiyê dîyar bike.

Di dema van xebatên me yê bi zarokan re de, me dît ku rewşên trawmatîk bi saya fotografan tên çareserkirin.

Atolye ji me re bû firsend ku, him em zarokan him jî xwe bişopînin. Bi saya fotografên zarokan me firsend dît ku em xwe jî hîn bastir nas bikin. Bandorên erênî yê vê xebatê, ne tenê ji bo zarokan, ji bo kesên têgihîştî yê ku tev li vê xebatê bûn jî hat dîtin.

Atolye pir bi rêk û pêk bû, qet çewtî û kêmasiyên wê tunebûn? Na. Di seranserê sê mehan de gelek kêmasiyên me derketin holê, em bi gelek pirsgirêkan re rûbirû bûn, me hin çareser kirin, hin jî çareser nekirin. Lê jixwe me dizanîbû ku em ê nikanibin di şerdên bi rêk û pêk de bixebitin. Dibe ku hêza me ya avaker jî ji vê yekê pêk hatibe. Ya ku me li ser ligan dihişt û em çalak dikir jî ev bû.

Di seranserê atolyeyê de em pir hestiyar bûn. Di nav me û zarokan de têkildariyeke

Atölye boyunca çok yoğun duygular yaşadık. Çocuklarla aramızda ciddi bir bağ oluştu. Çalışma bitmiş olsa da ilişkimizi hiç koparmadık.

Deprem sırasında 20 saniyede kararın hayatlar, özellikle çocukların hayatları, ömrümüz boyunca gözlerimizin önünde kalacak.

Bu atölye tıpkı kararlığa gülümsemek gibi oldu. Bu çalışmaların ardından Van Fotoğrafçılar Kulübü'nün temelleri atıldı. Çocuklarla ve yetişkinlerle yapacağımız fotoğraf çalışmalarıyla bu gülümsemeyi sürdürmeye gayret edeceğiz. ●

VAN FOTOĞRAFÇILAR KULÜBÜ

xurt û hestiyar çêbû. Tevî ku xebat bi dawî hat jî me têkiliya xwe qut nekir.

Jîyanên ku piştî erdhejê bi 20 saniyan bi dawî hatin, bi taybet jî jîyanên zarokan, heta dawîya jîyana me wê her dem li ber çavên me bin.

Ev atolye, ji bo me, wek ku em li hember tariyê bikenin bû.

Piştî van xebatan, himên Qulûba Fotografvanên Wanê hat danîn. Em ê hewl bidin ku, bi xebatên bi têgihîştî û zarokan re kenê xwe bidomînin. ●

QULÛBA FOTOGRAFVANÊN WANÊ

F O T O Ğ R

A F L A R

W Ê N E Y A

N

Abdullah Çetiz
Abdullah Duman
Abdullah Dumrul
Abdülbari Keve
Abdülbari Yelboğa
Adem Arslantosun
Adem Teniz
Ahmet İris
Aşiti Özkan
Aydan Özmeral
Azad Arslan
Azat Erçelik
Baran Özkan
Barış Ölmez
Barış Özkan
Barış Tunç
Barzan Durmuş
Bawer Özkan
Berat Tunç
Berfin Adıyaman
Berfin Yüce
Beritan Duman
Berkan Adıyaman
Bilal Babat
Bilal Engin
Bülent Doğru
Büşra Gezgin
Büşranur Teker
Büşra Yıldız
Caner Kılıç
Cemal Gültekin
Cihan Nar
Cüneyt Elver
Çiçek Ahi
Delil Bozkurt
Derya Besi
Derya Uzunay
Dila Berkbe
Dilan Varhan
Dilek Oralözü
Diyar Kıyağ
Ece Sezgin
Elanur Adıyaman
Elif Kiye
Elif Yıldız
Emir Çoban
Emirhan Erçelik
Emre Karaman
Enes Duman
Eray Tahsinyılmaz
Esmâ İriş
Esra Özkan
Evin İtah
Evin Karaaslan
Evliya Eren Ürkmez

Eylem Yüce
Fatma Karataş
Fatma Uzunay
Ferhat Nar
Ferhat Temel
Fırat Aslan
Fırat Erçelik
Furkan Beyaz
Gülbahar Kalkan
Gülcihan Türk
Gülşah Beyaz
Hakan Karaman
Halil Aldemir
Harun Kızılarşlan
Harun Tantaş
Hayrettin Kızılarşlan
Helin Bingöl
Helin Gezme
Hüseyin Kara
İbrahim Halil Çokdoğan
İclal Öztürk
İdris Uğur
İshak Fil
Kader Kereman
Leyla Kıyak
Leyla Özkan
Leyla Patır
Mahmut Bazar
Mazlum Adıyaman
Mazlum Turgut
Mehmet Yüksek
Melik Çiçek
Melike Albay
Melisa Turgut
Meryem Aslantosun
Mesut Yıldız
Mızgin Özkan
Muhammed Sinan
Murat Babat
Murat Tuygun
Musa Nar
Narin Kader Kestan
Nazan Erol
Nazan Yıldız
Nazlı Aras
Nazlı Kaplan
Neslihan Abalı
Nihat Akdağ
Nihat Uğur
Nursima Sürücü
Okan Oralözü
Orhan Özmeral
Oya Kestan
Ömer Durmuş

Ömer Toktay
Özgür Babat
Özgür Tunç
Öznur Şaşurluk
Pervin Uzunay
Rabia Akdeniz
Rabia Argu
Rabia Kereman
Ramazan Yüce
Recep Tuygun
Rojbin Özkan
Rojhat Baba
Rojhat Kaçmaz
Rojin Bozkurt
Roşat Kara
Sedat Çekem
Sedat Özer
Sekman Yaba
Serap Gezme
Serdar Kabul
Serdar Kızılarşlan
Serhat Ak
Serhat Akdağ
Serhat Baydar
Serhat Kaplan
Serhat Turgut
Sevda Eldemir
Sevda Yıldız
Sibel Uzunay
Sipan Çekem
Suzan Adıyaman
Süleyman Karaman
Şervin Özkan
Şevval Eriş
Şilan Özkan
Şiyar Orhan
Şükrü Kara
Taha Aydoğmuş
Taner Kılıç
Taner Özay
Uğur Ağıl
Uğur Yüksek
Umut Besi
Üveys Eldemir
Veli Yelboğa
Yağmur Ağıl
Yakup Dumrul
Yılmaz Yüksek
Yunus Şaşurluk
Yunus Varhan
Yusuf Karaman
Yusuf Polater
Yusuf Şaşurluk
Zilan Bozkurt
Zozan Aktaş

önce çadır yapıldı.

Yeni, hocalarla etkinlik yaptık

Anna Güd haz hocayla tanıştık

Fotoğraf çektik

Çadırda etkinlikler yaptık

Gülaz

Sinan

Yeni hocalar geldi;

Sibel Gizelm

Fotoğraf Atölyesi:

teşekkür ederim

Barış Özkan

Uğur Ağıl

Nazlı Kaplan

FOTOGRAFIA

SERGIȘIȘINE

HIȘ GELIȘIȘ

Ben bugün geç kaldığım için bütün etkinliklere katılamadım. Çok üzeldüm ama hocam tarafından baktı çok güzel yorumlar yaptı.

Meryem Aslantosun

Mazlum Adiyaman

Emirhan Erçelik

32

Halil Aldemir

33

Ramazan Yüce

Ece Sezgin

Caner - Taner Kılıç

34

Rabia Argu

35

Yağmur Ağıl

Şevval Eriş

Melik Çiçek

36

Mazlum Turgut

37

Neslihan Abalı

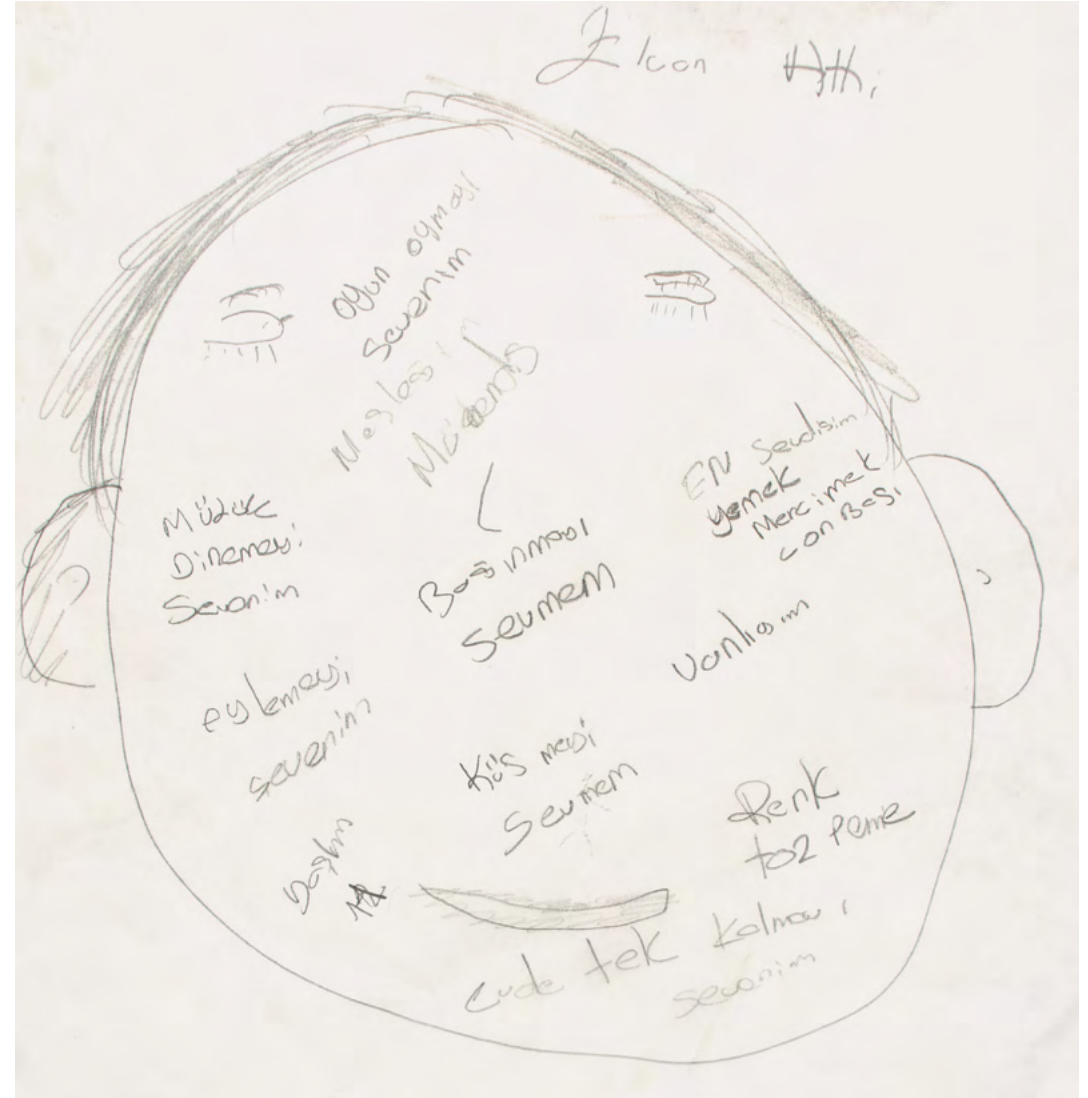

Helin Gezme

Sevgili Günlük
Bugün Çok, Güzel Geçti Kendi Yüzümüzü.
Çizdik Oyunlar oynadık, ve Yazı Yazdık
Yemek Yedik ve HAYALI oyunlar oynadık
PanoğnOR YAPDİK Ve günümüz gün geçti

Abdullah Duman

40

Adem Arslantosun

41

Azat Erçelik

Azad Aslan

2. GÜN 10. TEMUZ.

BEN

YOKTUM

Fırat Erçelik

44

Taha Aydoğmuş

45

Gülbahar Kalkan

Barış Özkan

Büşra Gezgin

46

Berat Tunç

Emre Karaman

47

Recep Tuygun

Buğün çok güzeldi
sevgili günlüğüm bugün
Periskop gittim çok güzeldi
baten terden gördüm baten
dıştan hatta fotoğraf
makinesiyle Periskopu kullandım

Esmâ İriş

49

48

Derya Besi

Fatma Uzunay

Enes Duman

50

Bawer Özkan

51

Ömer Toktay

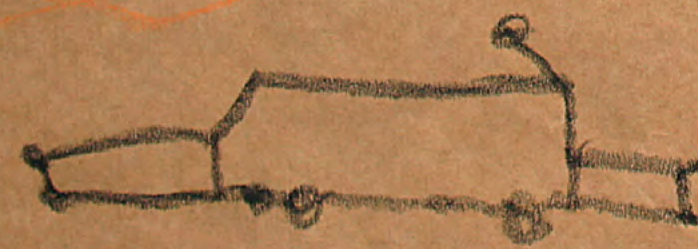

Fırat Erçelik

Emir 12

2008

Emir

10.08.2012
Fotografalara baktik sonra söyledik
Lomera Catitik oyun oynadik büsküvü
Yedik meyve suyu içtik resim yaptik
doveteye yaptik zarf yaptik sergimizi
hazırladik

Sibel Uzunay

Oya Kestan

56

Pervin Uzunay

57

Yusuf Şaşurluk

İdris Uğur

58

Pervin Uzunay

59

Leyla Patr

Azat Erçelik

Sevgili günlüğüm bugün çarşamba ve 3.
günümde bugün ilk olarak fotoğraf makinesi
için Acı, mesafe ve an istedik sonra

Suzan Adiyaman

62

Yakup Dumrul

63

Zozan Aktaş

Serap Gezme

Misafirlerimiz geldi. Aynaları alıp da çiçek
dürbünü yaptık. Aynaları bantladık.
Misafirlerimiz fotoğraflar çekti. Çiçek
dürbünüyle dışarıda baktık. Çiçek
dürbününde çiçekler gördüm. Renkler
değişti. Sevdim.
03.07.2012

Serhat Akdağ

66

Melike Albay

Rojhat Kaçmaz

67

Ömer Toktay

Aydan Özmeral

68

Beritan Duman

69

Baran Özkan

Gülcihan Türk

Ailemin babamın, kuzenlerimin annemin
abimlerin fotoğraflarını seçeceğim. Kendi
fotoğraflarımı seçeceğim. Mahallege pidiñe
ailemin fotoğraflarını seçeceğim.

Büşra Yıldız

74

Melike Albay

75

Leyla Patır

Meryem Aslantosun

Çektüğüm resimler

1, Jivan ablası geldiğim üstünde
Biraz bir gölme vardı

2, oradayı dinden geldiğim arada rengi sarıydı

3, Gadin yağından geldiğim kadın rengi beyazdı

4, Sabah abimi geldiğim istinde beyazık kavri
rek liğme vardı konukluklar arasında geldiğim
Sonra yol arasından geldiğim

5, evler yakından geldiğim

Serhat Kaplan

Şiyar Orhan

Şervin Özkan

78

Elif Kiye

79

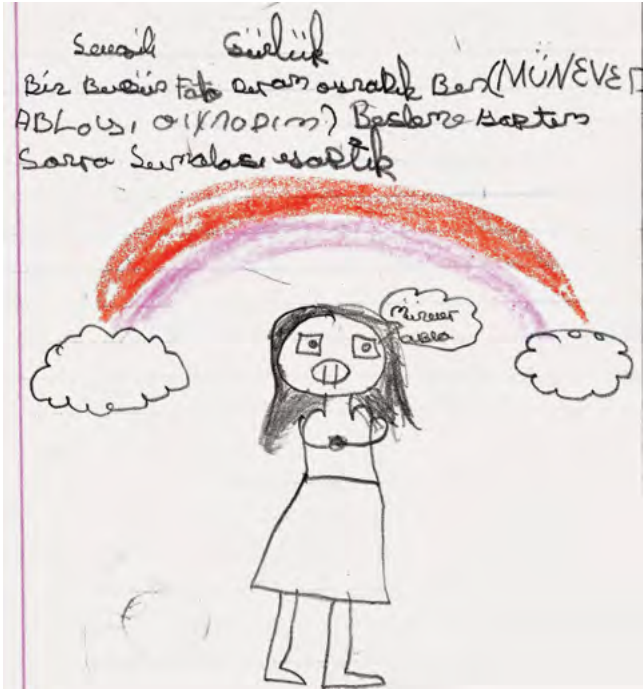

Sevda Eldemir

Elif Kiye

Mehmet Yüksek

Leyla Kiyak

Bugün ilk önce fotoğrafların kollarını örendik
 anı, mesafe, an Kılıp okuyan çocuğun fotoğrafını
 çektik kartonlarda kare yaptık bir misafirimiz
 geldi resimlere bakmak istedi onun resimlere
 baktı an çektik sonrasını dışarı çıktık

Azat
Engeliğe
13 yaş

Elif Yıldız

Dila Berkbe

88

89

Eray Tahsinyılmaz

Çiçek Ahi

1- TAVUKU ÇEKTİM
2- BULUTLARI ÇEKTİM
3- EBİ BETONU ÇEKTİM
4- KOLLU TLARI ÇEKTİM
5- KONTAYNİRİ ÇEKTİM
6- ARKADASIMI ÇEKTİM
7- DENİZİ ÇEKTİM
8- YOLL ÇEKTİM AD-

Yunus Varhan

92

Yakup Dumrul

93

Ramazan Yüce

Abdullah Çetiz

Berfin Yüce

Abdülbari Keve

94

Berkan Adıyaman

Aşiti Özkan

95

Harun Tantaş

96

Gülbahar Kalkan

97

Fırat Aslan

Mahmut Bazar

Pazartesi Bugün hocalarım ile oyun oynadık
tesisi sonra Salı günümüzdeki Arkadaşlarımızın
resimlerini çizdik onlara kendimizi
tanıttım onlarda bana kendini
tanıttılar sonra fotoğraflar çektik
hocalarla?

Salı. biz bugün hocalarla çizim yaptık
sonra meyve suyu içtik sonra
fotoğraf çektik sonra yemek
yiyecek yedik içtik?

Çarşamba biz bugün öğretmenlerle kamera
mbe abısluca aradık ve fotoğraflar
nasıl çekiliyor aradık?

Perşembe biz bugün öğretmenlerle bisiklete
bde beliskaya baktım sonra Bilgisayarda
resimlerimize baktık sonra oturup
konuştuk?

Cuma biz hocalarla bisiklet kulaton kulada
konuştuk sonra fotoğraflar çektik

Serhat Baydar

Serdar Kabul

102

Hüseyin Kara

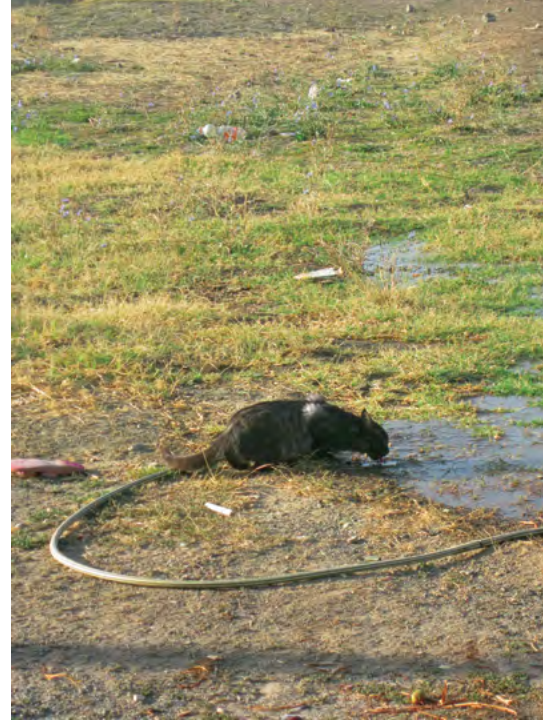
Çiçek Ahi

103

Dilan Varhan

Roşat Kara

Emre Karaman

104

105

YAŞIM=40
BU GÜN ÇOK OYUNLAŞIYORDUK
RESİMLER SİZDİR DUVARLAR BİRE SİMLER RASTIK
BUGÜN GÜZEL BCSLEMMİLE AYARTIŞ
Makasla saka yapmayacağız. Bugün çok
eğlendim. Abi ve ablalarda tanıştım. Bir
sürü arkadaşım oldu. PEAVANEYLEN
OYNAMAMACIYIZ

Evliya Eren Ürkmez

Büşra Gezgin

Cüneyt Elver

Abdullah Çetiz

Rojhat Baba

108

Bilal Babat

109

Sedat Çekem

Ben bugün annemle hastanaya gittim ve onun için çok-
Şmaya katıldık ama yanında sakıncası getirdik
ve leşlipte günlük yazdık.

GÜNLÜK.

Umut Besi

112

Barzan Durmuş

113

Adem Teniz

İlk başta ben evden gelirken
Yanında bir tane kertenkele
getirdim hen kes biraz konuştuk
Sonunda fotora çekti
Ceren hoca eline aldı
elinden kağıt, çantasına
girdi. Sonrada kertenkele
biraktım. Gadiya geldi. Feride
hocam herkesin fotora çekti.
Sındakı harizo kertenkele
bilgi sayana koyup icinden
Seçti. Sonrada onları
kopyalı bitti. günlüklerimizi
yazdık

Rabia Akdeniz

Narin Kader Kestan

114

Nihat Uğur

115

Özgür Babat

Bülent Doğru

116

Eylem Yüce

117

Caner - Taner Kılıç

Furkan Beyaz

Şükrü Kara

Ömer Durmuş

118

119

Serhat Ak

Derya Uzunay

Üveys Eldemir

Rojin Bozkurt

Ahmet İris

122

Barış Özkan

İll başta Yanınki Sengo için
Davetiyeleri hazırlıyoruz
Daha sonrada Hoca etkinliklerimiz!
Bize bilgisayar da göstendi
Yanın habıy gelecez Piknik yapacağız
Yanını Sabın sislikla bekliyoruz

123

Cemal Gültekin

124

Yusuf Şaşurluk

su isme mdası vendike ben foto drama
eynerken hisbirsey takmadim binisinde basım
kasıyan kız oldum digerin dede kus oldum.

Berfin Adıyaman

Caner - Taner Kılıç

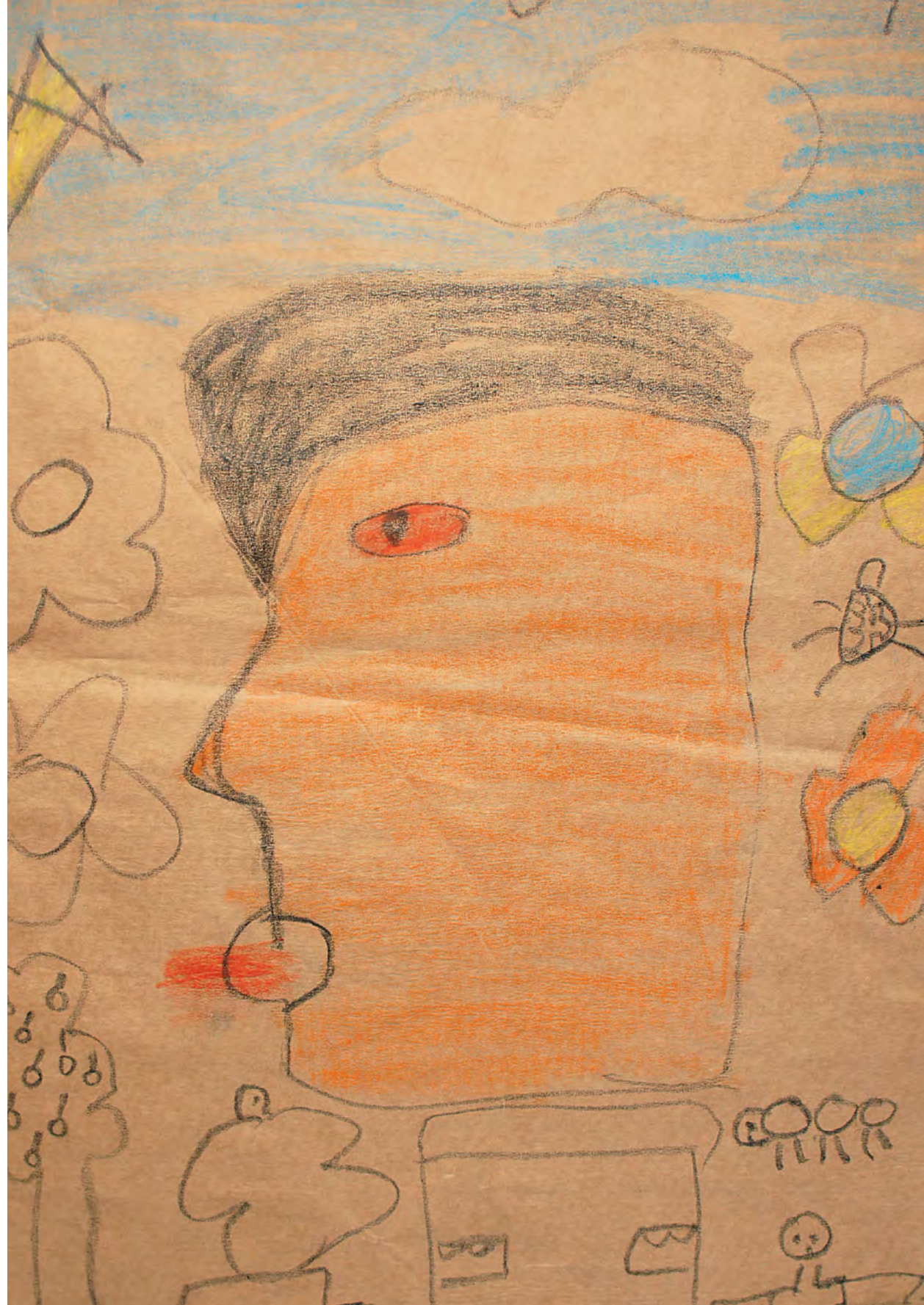
Evin itah

128

Cihan Nar

ilk önce Kuralları Tanıdık
Sonra bin birlerimizi daha yakında
Tanıdık
Sonra kollarından fotoğraf makine-
sini aldık kestik sonra dışarıya
çıkıp fotoğraf çektik bu fotoğra-
f makinesini çekti

Leyla Patır

Helin Bingöl

Kolaktan kolağa uynadık
~~Opuskarayı~~
Opuskarayı Öğrendik.
Kemerayla ~~fatraf~~ fak meyi
Öğrendik. Doneyle dövüştüm

Aşiti Özkan

Mazlum Turgut

136

137

Cüneyt Elver

Diyar Kıyağ

Bugün çadırın geldim. Fotoğraf makinasında çektiğimiz fotoğrafları bilgisayara yükledik. Sonrada oyunlar oynadık. Fotoğraf makinasın şarjı bitti. Elektriklerde yok.

Bariř Tunc

Nihat Akdağ

140

141

Yunus Varhan

Baran zkan

Kurallarıdır

- 1) Çadırların temizliği
- 2) Küçük eşyaları
- 3) Kaba konuşmaktır
- 4) İramazlık yapmaktır
- 5) Birbirimize saygılı

Narin Kader Kestan

Büşra Gezgin

146

Nazan Erol

147

Murat Babat

Kader Kereman

Zilan Bozkurt

148

149

Sevda Yıldız

Günümüz
Bugün 2. sınıf öğrencisi geldi. öğretmen
tarafından ve sohbet ettik ve bir
oyun oynadık oyunun adı fotokopis
bilgisayardan bir kâğıdı seçip
onun tahtasının yaptık ve her
kes sıra sıralı yaptı şunu istedi.

YAPANESE EYES

Nursima Sürücü

Sekman Yaba

152

Mesut Yıldız

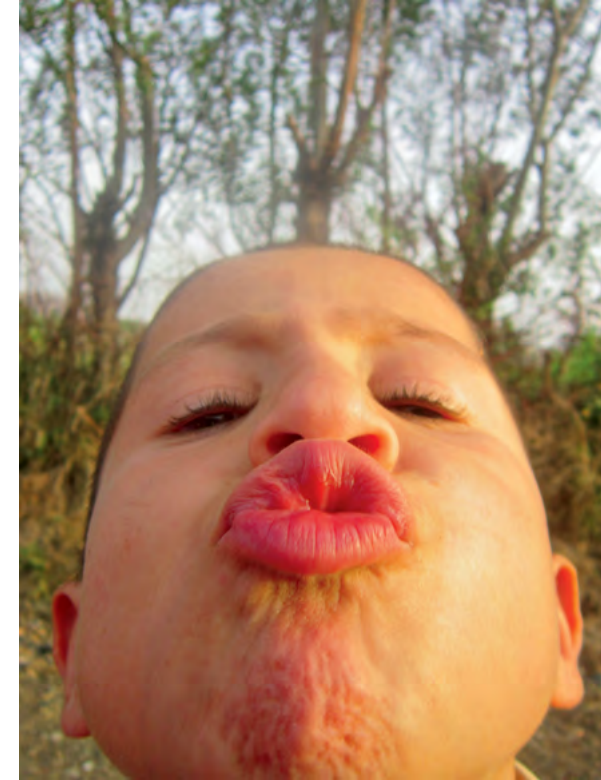
153

Delil Bozkurt

En son kedin oyna oynadım. Bir yiz kez şadır dırine şıktım. Akıllı durmadım için Kedin oyununda şayını istedim, şoframı topladım, şoframı götürdüm, mat jopu kagden Kuşları koruttum haaya dıttım. Bisküvi yedim, Tenes arkadaşımınla konukluk yaptım. Kameramı verdim. Fotoğrafçılara bakılm şok güzellerdi. Dede telefona elinde tıp konusuydu. Arkadaşım onun tiyatrosunu yaptı. Şalışmalarla ilgili konuştuk

Bu gün güzel oyunlar oynadık
oyunlar oynadık, eğlenmek güzeldi
Orman oyununda başarılıydık
Kuralları okuduk. Düven oyununda da hepimiz
güzel oynuyorduk. ~~Biz~~ arkadaşlarımızda güzel oynuy
ordu.

Abdullah Dumrul

Mesut Yıldız

Buğün burada ilk olarak bir güven oyunu oynadık. Bu oyun kimin time ne kadar güvendiğini gösterdi. Daha sonra bir konu seçerek kolaj yaptık. Ben yordimlaşma ve dayanışma konusunu seçtim. Bu konu bence insanların en önem verdiği gereken bir konu. Örneğin burada meydana gelen depremde "yordimlaşma ve dayanışmaya" çok önem verdiler. Gerek çevre iller gerekse çevre ülkeler bize birçok yordim gönderdiler. Bundan dolayı bütün Van halkı çok sevindi. Seçtiğim konuyu arkadaşlara anlattım.

Hayrettin Kızıllarslan

Emir Çoban

Bawer Özkan

Barzan Durmuş

Barış Ölmaz

Bugün öğretme hafıza kartını başlatıp
bize verdi. Ben yine fotoğraf
çekcem. Bugün çok aylen dikan
Şarkı söyledik. Davetiye yaptık.
Yarın için hazırladık. sergiler için
çok meraklıyım.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a personal note, written on lined paper. The text is dense and fills most of the page.

Furkan Beyaz

167

166

Mercan Oralözü

Ferhat Nar

Bügün fotoneş makinesini teslim
etim Artık son dedim
Sonrada eve gitim Anne
me söyledim yanık
VAN gölüne gideceğim,
dedi yakın

Sürgülü Günlük

Fotoğraf atışları bitti o kadar duvara
da benim rolüm geçirdi.
Beraber neye suyu ve bisküvi
yedik. Beraber duvar aralığı son.

TEŞEKKÜRLER...

SPAS...

Beyoğlu Belediyesi
Bostaniçi Belediyesi
Şamram Kafe
Mas Matbaacılık
Van Belediyesi
Van Kadın Derneği
Van İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Van Valiliği

Canon
Cengiz Işık
Erkayalar
Fatih Uysan
Lokman Şahin
Sibel Asna
Suat Kantar
Ufuk Şahin
Utku Başar
Yetvart Danzikyan
Yılmaz Özden

ÇALIŞMA EKİBİ

EKİBA XEBATÊ

Mehmet Kaçmaz
Serra Akcan
Sedef Özge
Tolga Sezgin
Jivan Güner
Anıl Çizmecioğlu
Aslı Kırbaş
Ceren Kalecik
Gülnaz Bingöl
SinanTargay
Gizem İdrisoğlu
Sibel Erduman
Feride Öksüz
Eren Aytuğ
Savaş Onur Şen
Semra Yeşil
Ayşenur Moral
Yavuz Karaburun
Fatma Çelik
Aylin Kızıl
Özcan Yurdalan
Çiğdem Mater
Kubilay Özmen
Ece Bulut

Eylem Ertürk
Şengül Ertürk
Nesra Gürbüz
Vedat Ateş
Sonay Doğan
İkram Kapağan
Selim Yıldız
Esen Günay
Su Ripley
Sema Bağış
Zozan Özgökçe
Münevver Ölmez
Kasım Kıyağ
Nurhan Bayram
Serhat İhsanoğlu
Rıdvan Doğan
Yeşim Perçin
Dilan Alkan
Muhside Turan
Lale Çurak
Kadir Karoğlu
Süleyman Kapağan
Kadir Kara
Soner Çalış

Deniz Giley
Mesut Varhan
Şahin Karakoyun
Hayderan Çiftçi
Evin Özdere
Muzaffer Kıyağ
Kadri Salaz
Sinan İmrak
Fikret Dülger
Asude Akgöl Baran
Nazlı Çakıroğlu
Melis Özsabun
Gözde Pınar
Derya Acar Ergüç

